

Iulie-decembrie 2010

REGÂNDIREA POLITICILOR DEMOGRAFICE ESTE IMINENTĂ!

Satul românesc contemporan se confruntă cu primejdiile majore care decurg din instaurarea în spațiul rural a unor tendințe destructurante durabile.

Ne referim și atragem atenția asupra următoarelor tendințe alarmante: a) pe când țările UE avansează pe calea trecerii de la societățile de tip industrial spre cele ale cunoașterii, România cunoaște o retro-evoluție spre o neoruralizare acompaniată de subdezvoltare (la sate locuind circa 44,8% din populația României); b) pe când mediul urban românesc cunoaște o anumită tendință de adecvare la tendințele majore ale evoluției UE, satul românesc se îndepărtează tot mai mult, de realitățile urbane, trecând printr-o adâncă și multilaterală criză, acumulând factori unor posibile conflicte și deteriorări ale coeziunii sociale și ale integrității lui.

Domeniul care exprimă cel mai direct și dramatic această

realitate este cel legat de însăși substanța vitală a comunităților rurale și anume declinul demografic al populației din mediul rural.

Imaginea față în față a curbilor natalității din mediul rural, respectiv din mediul urban, indică, pe de-o parte, o prăbușire lentă, dar sigură a natalității din mediul rural, iar pe de

altă parte, o prăbușire accentuată, dar și o revigorare ușoară, dar fermă a natalității din mediul urban. Cu toate că rata natalității din mediul rural rămâne deocamdată ușor mai ridicată față de cea din mediul urban, 10,4% față de 10,3%, imaginea este grăitoare: declinul demografic al satului este amenințător și pare fără șanse de stopare, în vreme ce revirimentul demografic al orașului ar putea reprezenta o soluție salvatoare pentru însănătoșirea demografică românească. Din păcate, schimbările ce se produc în ultima vreme în politica demografică indigenă, precum și criza economică în care pare că ne afundăm tot mai tare, în ciuda semnalelor pozitive venite, ce-i drept, doar declarativ, de la vârf, ar putea frâna avântul încă timid și parcă șovăielnic de procreare din mediul urban.

Primele semne se vor fi simțit deja la nivelul natalității anului 2010 (pentru care încă nu avem date disponibile, dar care este de așteptat să fi scăzut pe

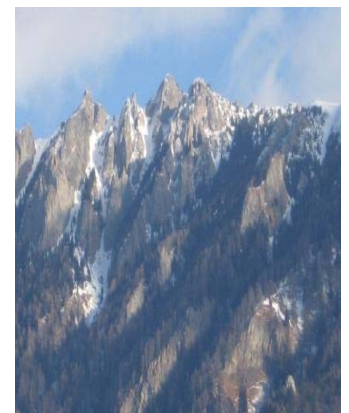
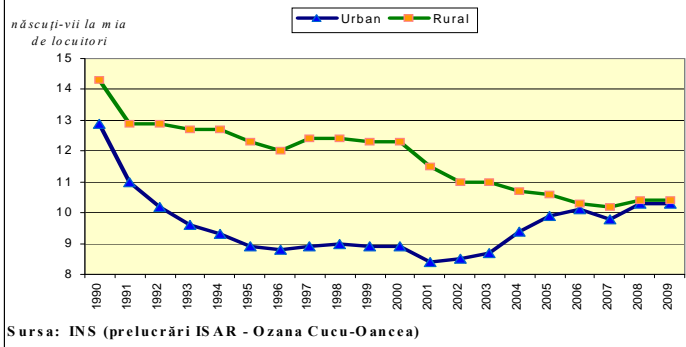
fondul crizei și al modificărilor legislative î.c.c.p cuantumul indemnizației pentru creșterea și îngrijirea copilului) și se vor contura tot mai clar în cursul anului 2011 (când tocmai ce a intrat în vigoare un nou val de politici demografice descurajante pentru viitoarele potențiale mame).

(continuare în pagina 2)→

In acest număr:

Regândirea politicilor demografice este iminentă	2
Tratat de sociologie rurală	3
Despre criză în lumina teoriei succesiunii coexistente	3
Țăranii și cele patru monarhate	3
Enciclopedia Sociologiei	4
Membrii Laboratorului de Studii Rurale	4
Adresa de contact	4

Natalitatea în România pe medii (1990-2009)

→(continuare din pagina 1)

Caracteristicile acestui proces de contramobilitate sunt:

a) Desfășurarea sa prin mecanismele de constrângere (în locul celor opționale). Satul devine refugiul forțat al celor excluși de la oraș, al perdanților lumii urbane.

b) Avem o suprapoluatie rurală inactivă (57,6%) față de 5,6% în urban asemănătoare situației populației urbane de subdezvoltare a țărilor din America de Sud (în secolul 20). În 2002 (la recensământ) situația la sate era următoarea: populația inactivă totală 61,52% din care: elevi, studenți 14,4%, pensionari 25,64%, casnice 9,37%, întreținuți 10,65%, întreținuți de alte persoane 10,08%, întreținuți de stat și organizații private 0,57%, șomeri 4,01%.

c) Crește caracterul de dependență a populației rurale. O populație activă (între 15-59 de ani) cu 13% mai mică în sat susține fără sprijin de la stat o populație cu 14% mai mare decât orașul. Satul sărăcit și în subdezvoltare este obligat a prelua o parte din obligațiile statului pe linia protecției sociale.

d) Deși natalitatea la sat depășește pe cea urbană (10,88 la mia de locuitori, față de 8,73% în urban), sporul natural în rural este de 4,66 (față de numai 0,5% în urban), ceea ce arată că satul susține procesele de reproducere demografică, dar mortalitatea își are zona prioritară tot la sat. Mortalitatea la sat este generată de sărăcie și subdezvoltare, satul plătind cu viața neglijarea sa de către cei obligați să aplice principiul egalității în fața vieții și morții. Rata mortalității în rural este de 15,54% la mia de locuitori (9,3% în urban), rata mortalității infantile este de 19,02% la mia de născuți vii (15,08% în urban), iar rata fertilității de 51,55% la mia de femei fertile (față de 28,62% în urban).

c) Sărăcia multidimensională, mai corect procesul de sărăcire, devine caracteristica de bază a satului, atât sărăcirea individuală, cât și cea comunitară. În etapa în care România dorește a lichida decalajul față de țările UE, satul se decuplează și parcurge un drum invers, amenințând întreaga dezvoltare a țării. Sărăcia

generează boală, în rural reapar boli socotite eradicate (tuberculoza), iar alte boli (hipertensiunea arterială, boli cronice de inimă, de stomac, diabet etc.) devin tot mai frecvente. Spre deosebire de perioada anterioară anului 1945, satul contemporan devine un generator de manifestări delincvente (antrenând la violență și crimă o populație sărăcită și lipsită de perspective). Satul cunoaște o deprofesionalizare, majoritatea specialiștilor părăsind ocupațiile agricole.

Suprapoluția inactivă a satului poate fi redusă masiv prin stimularea creării întreprinderilor mici și mijlocii, capabile a oferi servicii de tip agricol și social, a reduce șomajul, a mări masa veniturilor de la sat și a apropia satul de urban.

În concluzie

“Satul trebuie să intre în setul de preocupări prioritare, strâns corelate securității naționale, coeziunii sociale și – în fond – prezenței competitive a României în lume.”

Procesele ce au loc la sat, în marea lor măsură desfășurate spontan, scăpate de sub acțiunile politicilor de modernizare și dezvoltare, îndeapărtează, tot mai mult, ruralul de urban, împingând ruralul spre situația satelor premoderne.

Satul devine rezervorul de absorbție al perdanților și exclușilor din urban în condițiile în care la sate locuiește circa 46% din populația țării, inechitatea la care este supusă populația rurală generează terenul unor posibile frământări sociale, conflicte și alunecări spre violență (orientări politice contrare evoluției spre democrație).

Satul trebuie să intre în setul de preocupări prioritare, strâns corelate securității naționale, coeziunii sociale și – în fond – prezenței competitive a României în lume.

Problemele satului depind în mare măsură de dezvoltarea agriculturii, dar este valabilă și relația inversă. Dezvoltarea agriculturii necesită o populație care să locuiască opțional la sate, motivată să lucreze la sat, pregătită profesional pentru a ocupa o diversitate crescândă de locuri de muncă, participând voluntar la ridicarea civilizatorie a satelor (inițierea politicilor de dezvoltare comunitară corporativă).

(Extras din Raportul științific pe 2010 al Laboratorului de Studii Rurale, Aspecte ale sociodemografiei lumii rurale, autori Ilie Bădescu, Ozana Cucu-Oancea)

Tratat de sociologie rurală

Pornind de la modelul gustian, realizarea acestui proiect, *Tratatul de sociologie rurală* colectivul de coordonatori din propune o examinare a tabloului cadrul Institutului a reunit problemelor sociale de bază ale cercetători și specialiști în ruralului și deopotrivă tabloul domeniului sociologiei rurale și al doctriinelor și al teoriilor în care s-au studiilor asupra problemelor formulat căi de rezolvare pentru comunitare. asemenea probleme. Pentru

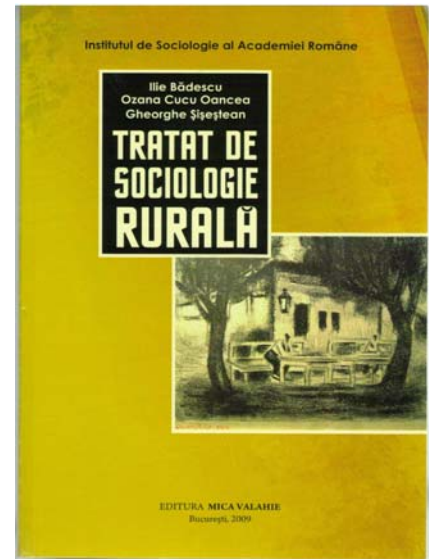
Eveniment

6-10 septembrie 2010:

Institutul de Sociologie a fost gazda unui grup de cercetători chinezi de la Academia Chineză de Științe Sociale, în continuarea unei acțiuni similare derulate în anul precedent. Seminarul desfășurat în cadrul Institutului în data de 6 septembrie a prilejuit discuții legate de situația economico-socială a mediului rural din China și România și prezentarea proiectelor de cercetare derulate de cele două părți.

Despre criză în lumina teoriei succesiunii coexistente

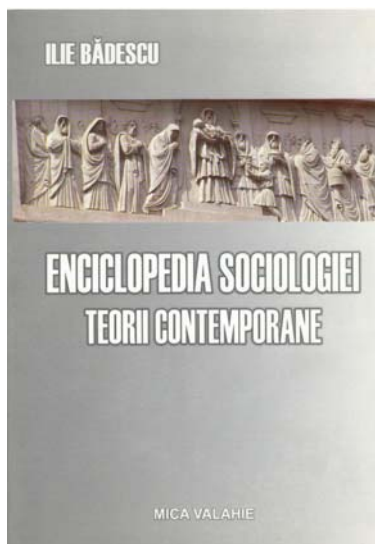
Teoria succesiunilor coexistente, izvodită în câmpul culturii române de academicianul Tudorel Postolache, deschide o nouă fază în evoluția teoriilor civilizației. În viziunea acestei noi abordări civilizațiile își dezvoltă noile "nuclee dure" în și prin care triumfă, în tot ceea ce există, legea identitară. Pe de altă parte, civilizațiile ascultă în devenirea lor, de legea succesiunii coexistente, conform căreia lumea a devenit scena unei co-evoluții civilizaționale la scară planetară cu efecte încă necercetate.

Țăranii și cele patru monarhate

Lucrarea recuperează în contul sociologiei lumii taranesti studiile ganditorului roman Dimitrie Cantemir, initiatorul unei abordari sistematice si complexe a fenomenului imperial. Cartea dezvolta aspectul raportului dintre lumea taraneasca si cele patru monarhate identificate de Cantemir ca succedandu-se in istorie, completand si dezvoltand teza cantemirista cu valente teoretice originale

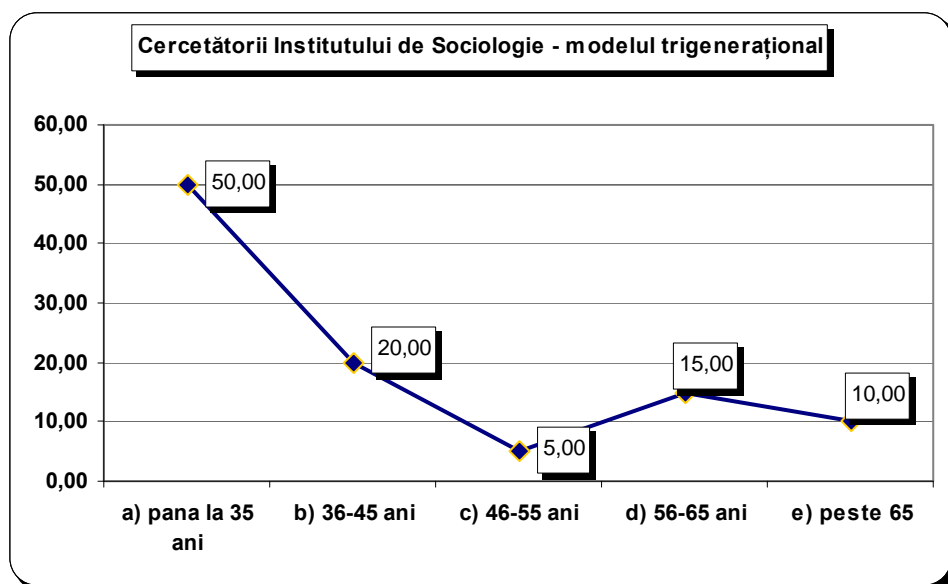

Enciclopedia Sociologiei

Volumul I prezintă perioada marilor sisteme, adică fondatorii, părinții sociologiei.

Volumul al doilea este dedicat unor serii sociologice contemporane.

Cele două volume au urmat aceeași metodă de redactare: prezentarea seriei sociologice prin figurile sale reprezentative. Enciclopedia teoriilor sociologice devine astfel o enciclopedie a paradigmelor, selectând și prezentând totul prin personalități exponențiale, înalt relevante pentru un model de explicație sociologică.

LABORATORUL DE STUDII RURALE

COLECTIVUL:

Profesor Dr. Ilie Bădescu
 CS II Dr. Valentina Pricopie
 CS III Dr. Manuela Gheorghe
 CS III Dr. Ozana Cucu-Oancea
 CS III Dr. Adela Șerban
 CS III Claudia Buruiană
 CS Dr. Lucian Dumitrescu
 CS Drd. Florin Popa
 CS Drd. Veronica Dumitrașcu
 AsC Drd. Mădălina Măndiță
 AsC Carmen Bucinschi

**Academia Română
 Institutul de Sociologie**

Adresa :

Calea 13 Septembrie Nr. 13 , etaj IV,
 cam. 4-211, sector 5, București, 050711
 tel/fax: 021 3182448
 e-mail: insoc@insoc.ro

www.ruralia.insoc.ro

CERCETĂTORI ASOCIAȚI:

Prof. Dr Franz-Lothar Altmann, SWP - Deutsches Institut für
 Internationale Politik und Sicherheit, Berlin (D)
 Prof.univ.dr. Martin Hauser, Directeur du Département-Chaire
 UNESCO, Université de Bucarest (RO), Université de Fribourg
 (CH)
 Prof. dr. Jean Francois Tetu, IEP LYON, Centrul de cercetare
 ELICO LYON II
 Dr. Ahmed Ecirli, Director, Tuna Forum, Intercultural Dialog
 Dr. Marian Munteanu
 Antonis Papacostas, Director general Eurobarometru, Comisia
 Europeana Bruxelles